

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
HELLENIC MARINE ENVIRONMENT
PROTECTION ASSOCIATION

ΠΑΙΔΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2023 | ΤΕΤΡΑΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ No 106

Ζεστή άμμος, θα γεννηθούν θηλυκά χελωνάκια

Δροσερή άμμος, αρσενικά

Είναι εκπληκτικό πως η θηλυκή θαλάσσια χελώνα επιστρέφει στην παραλία που γεννήθηκε για να αφήσει τα αυγά της στην άμμο. Λες και κρύβει μια πυξίδα μέσα της που την επιστρέφει στον τόπο που γεννήθηκε. Ανάλογα με τη θερμοκρασία της άμμου, μπορούμε να προβλέψουμε κι αν θα γεννηθούν αρσενικά ή θηλυκά χελωνάκια. Ζεστή άμμος δίνει θηλυκά, ενώ πιο δροσερή, αρσενικά!

Το καβούκι τους, είτε από κόκκαλο είτε από πολύ σκληρό δέρμα, είναι η πανοπλία τους παρόλο που (σε αντίθεση με τις χελώνες της στεριάς) δεν μπορούν να τραβήξουν το κεφάλι τους και τα πτερύγιά τους μέσα σε αυτό για να προστατευτούν. Το θετικό είναι ότι έτσι κολυμπούν γρηγορότερα.

Αγαπημένη τους λιχουδιά είναι οι μέδουσες. Έτσι μαλακές όπως είναι, τις τρώνε εύκολα, μιας και δεν έχουν δόντια,

αλλά κάτι σαν ράμφος που είναι φτιαγμένο από κερατίνη, όπως δηλαδή και τα νύχια μας.

110 εκατομμύρια χρόνια κολυπούν στους ωκεανούς. Σωστά διάβασες!

Διατηρούν την ισορροπία στα θαλάσσια οικοσυστήματα, μεταφέρουν θρεπτικά συστατικά μέσω του πεπτικού τους συστήματος στα διάφορα μέρη που επισκέπτονται αυξάνοντας την παραγωγικότητα των θαλασσών, συμβάλλουν στη σωστή ανάπτυξη των θαλάσσιων λιβαδιών που δεσμεύουν διοξείδιο του άνθρακα και βοηθούν στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

Οι θαλάσσιες χελώνες κατάφεραν να επιβιώσουν. Οι δεινόσαυροι πάλι; Αν και τόσο μεγάλοι και επιβλητικοί, δεν τα κατάφεραν!

Στα Εργαστήρια Δεξιότητων του Υπουργείου Παιδείας - Θρησκευμάτων, θα βρείτε τα προγράμματά μας «Η θάλασσα είναι ζωή» και «Το πλαστικό μου αποτύπωμα - κατανοώ, παρατηρώ, μηδενίζω».

Τα Νέα της Παιδικής HELMEPA

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ
Νηπιαγωγεία και Σχολικές
Μονάδες Ειδικής Αγωγής

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ
Α', Β', Γ' Τάξεις

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ
Δ', Ε', ΣΤ' Τάξεις

Πανελλήνιος Διαγωνισμός Ζωγραφικής: τα «γλαρόπουλα» μας εμψεύουν

4.044 παιδιά από 150 Νηπιαγωγεία και Δημοτικά Σχολεία όλης της χώρας, με την εθελοντική καθοδήγηση 342 εκπαιδευτικών, δημιούργησαν 332 ομαδικά έργα στο πλαίσιο του ετήσιου πανελληνίου διαγωνισμού ζωγραφικής της Παιδικής HELMEPA, με θέμα: «Κλιματική αλλαγή: Υπάρχουν λύσεις!». Τα έργα που διακρίθηκαν με το Α' Βραβείο έγιναν αφίσες. Θα τις βρείτε σε αυτό το τεύχος!

Τι λέτε να αναλάβετε δράση; Μπορείτε να τις κόψετε και να τις τοποθετήσετε σε κεντρικά σημεία του σχολείου σας. Και μην ξεχνάτε!

Φέτος, περιμένουμε και τις δικές σας ζωγραφίες στο διαγωνισμό που θα ανακοινωθεί τον Ιανουάριο, με ένα θέμα που θα σας αρέσει σίγουρα. Μείνετε συντονισμένοι!

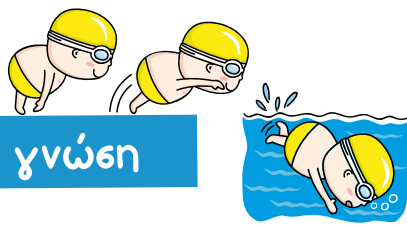
29^η Ετήσια Συνάντηση Εκπροσώπων Παιδικής HELMEPA

«Για τη θάλασσα που αγαπώ, σας στέλνω ένα μήνυμα σημαντικό: Την πλαστική ρύπανση εδώ και τώρα σταματώ, για έναν πλανήτη λαμπερό!»

Αυτό είναι το κεντρικό μήνυμα του 13μελούς Συμβουλίου της Παιδικής HELMEPA, όπως διαμορφώθηκε στην 29^η Ετήσια Συνάντησή τους, εκπροσωπώντας 11.653 μαθητές και μαθήτριες νηπιαγωγείου και δημοτικού από όλη την Ελλάδα. Κατά τη συνάντηση, οι ενήλικες συνοδοί (εκπαιδευτικοί και κηδεμόνες) είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν δύο εργαστήρια της HELMEPA: για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη και τη Γαλάζια Οικονομία.

ΒΟΥΤΙΑ 6τη γνώση

Η Θαλάσσια χελώνα

Οι δερματοχελώνες είναι οι μεγαλύτερες θαλάσσιες χελώνες στον κόσμο! Το μήκος τους φτάνει τα 2 μέτρα και το βάρος τους τα 250 κιλά. Αγαπημένη τους λιχουδιά είναι οι μέδουσες, με διαφορά καλύτερες και από τη σοκολάτα που τόσο αγαπούν οι άνθρωποι.

Μια δερματοχελώνα χρειάζεται να τρώει κάθε μέρα περίπου 50-70% του σωματικού της βάρους σε τροφή. Θα αναρωτιέστε πώς βρίσκουν όλη αυτή την τροφή; Γνωρίζουν όλα τα καλά σημεία με τις πιο νόστιμες μέδουσες. Αν και δεν είναι πάντα τόσο εύκολο. Συχνά χρειάζεται να ταξιδέψουν μεγάλες αποστάσεις για να φάνε, για παράδειγμα μπορεί να ταξιδεύουν για 2 χρόνια, από την Ινδονησία μέχρι την Αμερική, μόνο και μόνο για να βρουν τις πιο νόστιμες μέδουσες.

Δυστυχώς, συχνά οι θαλάσσιες χελώνες, όπως και τα θαλασσοπούλια, οι φάλαινες και τα ψάρια, τρώνε κατά λάθος πλαστικές σακούλες που μοιάζουν με τις μέδουσες. Εδώ και δεκαετίες οι άνθρωποι ρίχνουν πλαστικά στον ωκεανό, όλων των σχημάτων, μεγεθών και χρωμάτων. Πλαστικές σακούλες, ποτήρια, υλικά συσκευασίας, δίχτυα και πολλά άλλα.

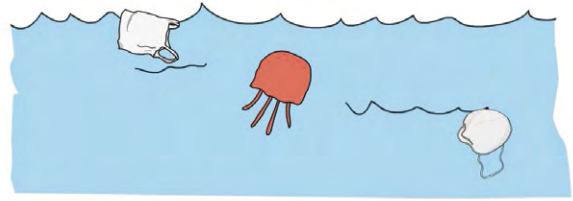
Για σκεφτείτε, κάθε χρόνο μόνο καταλήγουν στη θάλασσα 8-14 εκατομμύρια τόνοι πλαστικού! Ναι καλά διαβάσατε. Δηλαδή, σαν κάθε λεπτό που περνά, ένα μεγάλο απορριμματοφόρο όχημα να αδειάζει τον κάδο του στη θάλασσα!

Και αυτά τα πλαστικά απόβλητα πάνε παντού με τα ωκεάνια ρεύματα, κι έτσι κανένα, μα κανένα θαλάσσιο πλάσμα δεν είναι ασφαλές, πουθενά. Κι επειδή πολλά από τα πλαστικά μοιάζουν με τροφή, τα ζώα της θάλασσας μπερδεύονται και τα τρώνε. Και μετά δεν μπορούν να τραφούν σωστά γιατί το στομάχι και τα έντερά τους φράζουν.

Σκεφτείτε τα μωρά χελωνάκια, μικρά και αφελή, να κολυμπάνε και να αναζητάνε τροφή κι αντί για μέδουσες γευστικές να τρώνε πλαστικές σακούλες. Κάτι πρέπει να κάνουμε για αυτό! Ευτυχώς προλαβαίνουμε.

Η ΘΑΛΑΣΣΑ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΚΑΔΟΣ

**Μην φαρώνεις,
μπορούμε να σώσουμε
τις θαλάσσιες
χελώνες, τα μωρά
τους, τους φίλους τους
και τις θάλασσές μας.**

Αλλάζουμε συνήθειες: Απλά, έξυπνα και γρήγορα.

- ✓ Δεν πετάω ούτε προσπερνάω σκουπίδια που βλέπω στη θάλασσα και σε ακτές
- ✓ Χρησιμοποιώ παγούρι, ποτήρι, τάπερ πολλαπλών χρήσεων
- ✓ Αποκλείω τα πλαστικά μιας χρήσης
- ✓ Συμμετέχω σε εθελοντικούς καθαρισμούς παραλιών και δράσεις για την υγεία του πλανήτη
- ✓ Μαθαίνω πως να κάνω σωστή ανακύκλωση στο σπίτι, και όχι μόνο
- ✓ Ενημερώνω με τη σειρά μου συγγενείς και φίλους για όλα αυτά
- ✓ Και προσθέτω νέες καλές συνήθειες για ένα βιώσιμο μέλλον

Δείτε το βίντεο στο σύνδεσμο:
<https://youtu.be/sHolQeKNvrY>

Κλιματική αλλαγή: Υπάρχουν λύσεις!

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ 2023 ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ 2023

Παιδιών ηλικίας 5 ετών & Σχολικών Μονάδων Ειδικής Αγωγής

1^ο Βραβείο Παιδικής HELMEPA

22^ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΡΟΔΟΥ

Εθελόντρια Εκπαιδευτικός: ΣΕΒΑ ΜΑΝΤΙΚΟΥ

Μέλη: ΕΛΙΑ ΖΑΜΠΕΛΛΑΚΗ, ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΖΑΧΑΡΗΣ, ΑΡΙΣΤΕΑ ΚΑΖΟΥΛΛΗ, ΕΡΙΕΤΤΑ ΚΑΖΟΥΛΛΗ, ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΡΑΒΟΛΙΑ, ΜΑΡΙΣΙΑ ΚΑΣΙΩΤΗ, ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΤΣΙΑΝΗΣ, ΜΑΝΟΣ ΚΟΥΚΟΥΛΑΣ, ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΙΑΜΗΣ, ΔΑΝΑΗ ΛΟΥΚΗ, ΣΗΛΙΑ ΜΑΡΓΑΡΙΤΗ, ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΑΚΗΣ, ΦΩΤΕΙΝΗ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑ, ΑΡΤΕΜΙΣ ΣΑΒΒΙΟΥ, ΕΙΡΗΝΗ ΣΙΣΑΜΗ, ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ, ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΣΥΕ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΦΥΡΙΟΥ, ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ ΤΑΧΛΙΑΜΠΟΥΡΗ

HELMEPA JUNIOR DRAWING CONTEST

Children 5 years old and Special Education Schools
22nd KINDERGARTEN OF RHODES, DODECANESE
Climate change: There are solutions!

HELMEPA

WE CAN
SAVE
THE SEAS

41 YEARS OF
VOLUNTARY
ACTION

www.helmepajunior.gr

Κλιματική αλλαγή: Υπάρχουν λύσεις!

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ

2023
Παιδιών ηλικίας 6-8 ετών

1^ο Βραβείο Παιδικής HELMEPA

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ «ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗ»

Εθελόντριες Εκπαιδευτικοί: ΛΕΥΚΟΘΕΑ ΚΑΤΣΑΝΤΩΝΗ
ΜΑΓΙΑ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΤΡΙΨΑ

Μέλη: ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΠΑΝΑΓΟΣ,
ΔΗΜΗΤΡΑ ΚΟΛΤΣΙΔΑ, ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ, ΘΕΟΔΩΡΑ ΛΑΚΙΩΤΗ,
ΗΩΛΕΝΑ ΜΑΡΚΟΣΙΑΝ, ΑΡΗΣ ΝΤΙΝΕ, ΝΙΚΟΣ ΧΑΙΡΕΤΑΚΗΣ

HELMEPA JUNIOR DRAWING CONTEST

Children 6-8 years old
EDUCATIONAL CENTER "MAVROMMATIS", ATHENS
Climate change: There are solutions!

HELMEPA

WE CAN
SAVE
THE SEAS

41 YEARS OF
VOLUNTARY
ACTION

www.helmepajunior.gr

Κλιματική αλλαγή: Υπάρχουν λύσεις!

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ 2023

Παιδιά ηλικίας 9-11 ετών

1^ο Βραβείο Παιδικής HELMEPA

3^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ

Εθελοντές/ντριες Εκπαιδευτικοί: ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΙΤΜΕΡΙΔΗΣ
ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΤΣΑΒΕ

Μέλη: ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΓΙΟΒΑΝΟΣ, ΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΠΑ,
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ, ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ,
ΘΕΟΠΟΥΛΑ ΠΑΥΛΙΔΟΥ, ΔΗΜΟΣ ΤΕΡΖΙΔΗΣ

HELMEPA JUNIOR DRAWING CONTEST

Children 9-11 years old
3rd ELEMENTARY SCHOOL OF ALEXANDROUPOLIS, EVROS, THRACE
Climate change: There are solutions!

HELMEPA

ΜΠΟΡΟΥΜΕ
ΝΑ ΣΩΣΟΥΜΕ
ΤΙΣ ΘΑΛΑΣΣΕΣ

41 ΧΡΟΝΙΑ
ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗΣ
ΔΡΑΣΗΣ

www.helmepajunior.gr

Ζωγράφισε μία θαλάσσια χελώνα βήμα-βήμα

Ζωγράφισε τη δική σου θαλάσσια χελώνα βήμα-βήμα και στη συνέχεια αν θέλεις κόψε τη για να δημιουργήσεις μία οικογένεια με αυτές που έφτιαξαν οι συμμαθητές/τριες σου!

Ώρα για παιχνίδι

Σωστό ή Λάθος

Τσέκαρε τις γνώσεις σου για τις θαλάσσιες χελώνες και κύκλωσε την απάντησή σου.

1. Υπάρχουν 7 είδη θαλάσσιων χελωνών	Σωστό	Λάθος
2. Γεννούν τα αυγά τους μέσα στη θάλασσα	Σωστό	Λάθος
3. Σε κάθε φωλιά που φτιάχνουν στην άμμο, βάζουν περίπου 100-125 αυγά	Σωστό	Λάθος
4. Τα αυγά τους εκκολάπτονται σε περίπου 2 μήνες	Σωστό	Λάθος
5. Αγαπημένες τους λιχουδιές είναι τα πλαστικά και κυρίως οι πλαστικές σακούλες	Σωστό	Λάθος
6. Για να παραμείνουν περισσότερο κάτω από το νερό μειώνουν τους χτύπους της καρδιάς τους και την κατανάλωση οξυγόνου. Μπορεί να περάσουν 9 λεπτά από τον ένα χτύπο στον άλλον	Σωστό	Λάθος
7. Λόγω της κλιματικής αλλαγής θα γεννιούνται περισσότερα αρσενικά θαλάσσια χελωνάκια από θηλυκά	Σωστό	Λάθος
8. Μερικές φορές μοιάζουν σαν να κλαίνε, αλλά στην πραγματικότητα αποβάλλουν το αλάτι από το σώμα τους μέσω ενός αδένου που βρίσκεται κοντά στο μάτι τους	Σωστό	Λάθος
9. Οι αρσενικές θαλάσσιες χελώνες δεν επιστρέφουν ποτέ στη στεριά και περνούν όλη τους τη ζωή στη θάλασσα	Σωστό	Λάθος

Παίζουμε κρεμάλα!

Βρες ποια **λ έ ι η** περιγράφει η παρακάτω πρόταση

Έτσι ονομάζεται το σπάσιμο ενός αυγού και η έξοδος του μωρού ενός οργανισμού.

— Κ — — Λ — — Η

Απαντήσεις

Παίζουμε κρεμάλα: 1. Λάθος, 2. Λάθος, σε παραχές με άμμο, 3. Σωστό, 4. Σωστό, 5. Λάθος, 6. Σωστό, 7. Λάθος, 8. Σωστό, 9. Σωστό. Παιχνίδι κρεμάλα: Εγκόχραση

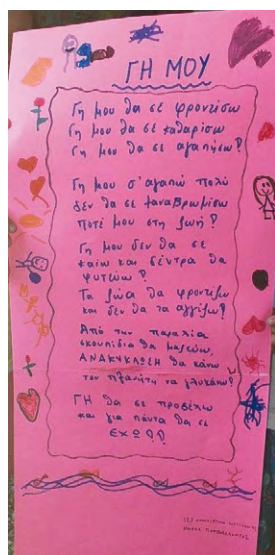

Μέλη της Παιδικής HELMEPA γιορτάζουν την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος!

Μαθητές και μαθήτριες του 25ου Δημοτικού Σχολείου Νίκαιας επισκέφθηκαν την D-Marin στη Μαρίνα Ζέας και παρακολούθησαν την παρουσίαση της HELMEPA για τη σημασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος. Α! Έγιναν και νονοί! Αφού βάφτισαν «NEMO» το ρομπότ περισυλλογής θαλάσσιων απορριμμάτων, συμμετείχαν εθελοντικά σε δράση καθαρισμού.

Ποίημα από το 12^ο Νηπιαγωγείο Μυτιλήνης

Γη μου θα σε φροντίσω,
Γη μου θα σε καθαρίσω,
Γη μου θα σε αγαπήσω!!
Γη μου σε αγαπώ πολύ,
δεν θα σε ξαναβρωμίσω
ποτέ μου στη ζωή!
Γη μου δεν θα σε καίω
και δέντρα θα φυτεύω!
Τα ζώα θα φροντίζω
και δεν θα τα αγγίζω!
Από την παραλία σκουπίδια θα
μαζεύω, ανακύκλωση θα κάνω,
τον πλανήτη να γλυκάνω!
Γη θα σε προσέχω
και για πάντα θα σε έχω!!

Καθαρισμός της παραλίας στο Καβούρι από μέλη του Β' Αρσάκειου Δημοτικού Σχολείου

Μαθητές και μαθήτριες του 17^{ου} Δημοτικού Σχολείου

Αγίου Δημητρίου ντυμένοι ψαράκια, δύτες και μέδουσες με θέμα «Save the Ocean» και κρατώντας πινακίδες με

το μήνυμα του Γλάρου, έλαβαν μέρος στο καρναβάλι του Δήμου τους και κέρδισαν το πρώτο βραβείο για την ιδέα τους!